

De vale stofuil in Nederland

Afgelopen nazomer druppelden er vanaf eind augustus ineens waarnemingen binnen van een zeer zeldzame trekvlinder in ons land, de vale stofuil *Athetis hospes*. Van deze soort waren tot nu toe nog maar enkele waarnemingen bekend vanuit Zuid-Nederland, met name uit Zeeland en één waarneming in Noord-Brabant. De vale stofuil komt voor in Zuid- en Oost-Europa.

Tekst & foto's:

Rik Wever

De Vlinderstichting

Deze soort is opvallend en onopvallend tegelijkertijd. De vlinders zijn vrij klein, bruin en hebben maar weinig tekening. Wel hebben veel exemplaren een lichte baan over de voorvleugel lopen, en bij enkele exemplaren zijn de uilenvlekjes zichtbaar. In een eerste oogopslag lijkt de vale stofuil wel wat op de in Nederland algemene zeggeboorder, maar hij is een stuk slanker. Verder zijn er maar weinig in Nederland voorkomende soorten die veel op de vale stofuil lijken. Wel zijn er binnen het genus *Athetis* een aantal andere soorten die op de vale stofuil lijken: *Athetis gluteosa* en *Athetis lepigone*. Deze soorten zijn echter nog veel zeldzamer of nog nooit in Nederland gezien, maar bijvoorbeeld al wel in Denemarken. We moeten dus nog steeds scherp blijven.

Op 22 augustus kwam de eerste melding van de vale stofuil dit jaar binnen, vanuit Zeeland. In de dagen daarop werden verspreid door het hele land exemplaren in de nachtvlinderdervallen en op de lakens aangetroffen. Het betrof niet enkel de zuidelijke provincies, ook in Groningen en Friesland werden exemplaren gevonden.

In België en Groot-Brittannië werd de vale stofuil nog vaker aangetroffen dan in Nederland. In ons land werd de soort dit jaar ongeveer twintig keer gezien, maar het is niet uitgesloten dat er in de aankomende maand nog meer exemplaren gezien zullen worden.

De plotselinge influx van deze soort is niet meteen goed te verklaren. Trekvlinders kunnen het ene jaar een influx hebben en het andere jaar helemaal niet gezien worden. Mogelijk had de vale stofuil in Zuid-Europa een goed jaar. Ook kan de zuidoostelijke wind een rol gespeeld hebben waardoor er exemplaren onze kant op geblazen zijn. Deze tijd van het jaar blijft altijd spannend met het oog op trekvlinders. Laten we vooral ook onze ogen open blijven houden voor andere leuke soorten trekvlinders uit het zuiden, want de vale stofuil is zeker niet de enige soort die dit jaar vaker gezien wordt dan anders. Zo worden ook de tandmot, oleanderpijlstaart en viervlakvlinder vaker gezien dan in andere jaren. Zelfs tot in november kunnen er nog zeldzame trekvlinders in Nederland opduiken. Het nachtvlinderseizoen is dus nog lang niet afgelopen! ●

Vale stofuil.